

Indholdsfortegnelse:

1: Indledning og problemformulering	side 1
2: Analyse af dannelsesbegrebet	side 2-4
2.1: materiale dannelsesteorier	side 2-3
2.2: formale dannelsesteorier	side 3-4
2.3: Klafkis syn på dannelse	side 4
3: Analyse af musikfagets historiske udvikling	side 5-12
3.1: udvikling i fagets formål	side 5-7
3.2: sammenligning af faghæfte 7 og Klare Mål	side 7-10
3.3: analyse af musikundervisningen	side 10-12
4: Musikfagets bidrag til elevernes almene dannelse	side 13-19
4.1: æstetiske læreprocesser i musikundervisningen	side 13-14
4.2: musikundervisningens formål	side 14-15
4.3: musikkens rolle i elevernes dannelsesproces	side 15-18
4.4: musikken i tværfaglig sammenhæng	side 19
5: Perspektivering, konklusion og sammenfatning	side 19-22
5.1: perspektivering til mit virke som lærer	side 19-21
5.2: konklusion og sammenfatning	side 22
<u>Vedlagt:</u>	
Oversigt over klaviatur	Bilag 1
Oversigt over gribebraet	Bilag 2
Delmål for faget musik	Bilag 3
Litteraturliste	

Hvilken rolle spiller folkeskolens musikundervisning i elevernes almene dannelses- og socialiseringsproces?

1: Indledning og problemformulering:

De seneste årtier har såvel den frivillige som den obligatoriske musikundervisning været inde i en rivende udvikling.

På det brede samfundsmæssige plan er flere og flere mennesker end nogen sinde i daglig kontakt med musik på den ene eller den anden måde. Det siges endda, at musikalsk aktivitet som fritidsbeskæftigelse kun overgås af det store udbud af idrætsmæssige aktiviteter.

Musik er et af folkeskolens obligatoriske fag, og må derfor, på lige fod med f.eks. dansk og billedkunst, være med til at løfte den store opgave det er, at forberede eleverne såvel personligt og socialt som fagligt til at begå sig i det demokratiske og multikulturelle danske samfund. En opgave der går ud på at bibringe eleverne mulighed for at gennemleve en dannelses- og socialiseringsproces gennem hele skoleforløbet, hvor det faglige, det personlige og det sociale ses i en sammenhæng¹.

Jeg har valgt at beskæftige mig med musikfagets dannende og socialiserende aspekt, idet det for mig til tider kan være svært at begrunde, hvorfor musikundervisningen i folkeskolen er en vigtig brik i elevernes udvikling. Hvordan jeg overfor elever, forældre og kolleger begrunder, at netop musikundervisningen har nogle iboende personlighedsdannende værdier, der er med til, at eleverne danner og udvikler sig. At eleverne ikke kun udvikler sig fagligt men også personligt og socialt, altså at undervisningen medvirker til elevens hele, dvs. almene, dannelse.

Dette skal dog ikke ses som udtryk for, at jeg er grundlæggende i tvivl om, hvorvidt musikfaget har betydning for elevernes dannelsesproces.

Jeg vil i denne opgave søge at konkludere på min påstand om, at den obligatoriske musikundervisning har stor betydning for elevernes almene dannelse og socialisering.

Vejen til denne konklusion vil begynde i en analyse af Klafkis definition af bl.a. det klassiske dannelsesideal. Herefter vil jeg lave en analyse af fagets tidligere og nuværende formål samt af de nyere Centrale Kundsks- og Færdighedsområder (herefter CKF'er). En analyse, hvor begreberne ars og scientia, samt fagets aktivitetsformer søges inddraget.

Disse analyser leder videre til en diskussion af, hvad tendensen for musik og musikundervisning har været, er og hvad fremtiden måske vil bringe, samt en diskussion af, hvad det er, faget musik bibringer eleverne.

Slutteligt vil jeg, ved at sammenfatte ovenstående analyser og diskussioner, konkludere på påstanden om, at musik er alment dannende, og derfor spiller en stor rolle i elevernes dannelses- og socialiseringsproces.

¹ Jf. Folkeskolelovens paragraf 1, stk. 1-3

Litteraturliste:

Primær litteratur:

”*Almen musikdidaktik*”, Frede V. Nielsen, 2. reviderede og bearbejdede udgave, Akademisk Forlag 2002.

”*Fagdidaktikkens aktualitet*”, artikel af Frede V. Nielsen, www.uvm.dk/cgi/printpage/pf.cgi

”*Faghæfte nr. 7, musik*”, Undervisningsministeriet 1995

”*Klare Mål - musik*”, Undervisningsministeriet 2002.

”*Kategorial dannelse og kritisk-konstruktiv pædagogik*”, udvalgte artikler af Wolfgang Klafki ved Sven Erik Nordenbo, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1983.

”*Musikalsk læring*”, Kirsten Fredens og Elsebeth Kirk, Gyldendal Uddannelse 2001.

Sekundær litteratur:

”*Det musiske menneske*”, Jon-Roar Bjørkvold, Hans Reitzels Forlag 1992.

”*Folkeskoleloven*”, www.uvm.dk

”*Musik og pædagogik*”, redigeret af Elsebeth Kirk, Forlaget Modtryk og forfatterne 1997.

”*Musikken spiller en rolle*”, Hanne Eir og Gitte Gregersen, Folkeskolens Musiklærerforening 2001.

”*Musikkens gave*”, Ilona Antal-Lundström, på dansk af Anne Grete Holtoug, Hans Reitzels Forlag 2001.